

Leidžia Spaudos b-vė
„Šviesa“

LIETUVIS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos - kainas:

Brazilijoje metams — 10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems

mėnesiams po 1\$000

Užsienin: metams — 20\$000

pusei metų 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Gruodžio - Dezebros mėn. 17 d.

NR. 50 (206)

Naujiems Me- tams artėjant.

Štai, jau baigiame senuosius me-
tus. Jie kaip audra nuslinko nunešda-
mi į nesugrįžtamą praeitį dalį mūsų gy-
venimo. Prieš mus artėja kiti metai
ir «kiti lapai» — anot žmonių. Nedaug
naujo atnešė mums šie, bestuogiantieji
metai ir vargiai ar daug ko gero atnešė
mums ir ateinantieji.

Vienok mes, laukdami kitų metų
vis tik turim pasistengti, kad tie kiti
metai atneštų mums daugiau „naujų la-
pų“. Čia turiu galvoje pirmoj eilėj mūsų
spaudą.

Mes visi labai gerai ne nuo šian-
dieną žinome kokias menkutes mūsų, Bra-
zilijos lietuvių spauda, palyginus
ją su kitų kraštų lietuvių išsiviečių spau-
da. Trijų dešimtų tūkstančių Brazilijos
lietuvių šeima vos išlaiko du laikraštus,
kurie ir tai silpnai gyvuoja. Nėra
abejonės, kad tai daug kaltas ekonomi-
nio gyvenimo sunkumas, bedarbė
Visa tai tiesa neigiamai atsiliepia į lai-
kraščių gyvenimą. Bet nuodugniau pa-
gyvendinę mūsų spaudos silpnasias puses
mes rasim daug kaltės ir mūsų pačių
tarpe. Iš dviejų dabar egzistuojančių
Brazilijos lietuvių laikraščių, vienas,
būtent „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ kaip
tik varo ne mūsų silpnutės spaudos
ugdymo bet grovimo darbą.

Visus, visur pūrvais drabstydami
ir šmeiždami, o save į padanges kel-
dami šis laikraštukas visai susikom-
promitavo žmonių akyse pakengdamas
netiek tiems kuriuos jis pūrvais drab-
stė ir drabsto, kiek pats sau. Šio lai-
kraštuko (Uckaus ir Cios) taktika atė-
mė gerą mūsų spaudos vardą ir pasi-
kėjimą ją. Už tai lietuvių kolonija vė-
liau turės jam tarti „gerą ačiū“.

Antra mūsų kaltė tai perdėm di-
delis apsilėidimas tiek laikraščių skai-
tyme, tiek jų platinime. Brazilijos lie-
tuvių laikraščiai, buvusieji ir dabar
esamieji turėjo ir turi labai mažą skai-
čių skaitytojų. Dažnas iš mūsų nusis-
kundžia, kad, girdi, laikraštis esąs ma-
žutis, neįdomus, jame mažai naujų
t. t. Bet mes turim atsiminti, kad mūsų
spaudos platinimo, tobulinimo ir skai-
tymo darbas nėra kieno nors monopo-
lis, bet mūsų visų Brazilijos lietuvių
darbas. Mes visi būtinai privalome ak-
tingiau dalyvauti mūsų „Lietuvio Bra-
zilijoje“ platinimo, tobulinimo ir skai-
tymo darbe.

Naujiems metams artėjant kiekvie-
nas skaitytojas, būtinai netik privalo
pats užsakyti laikraštį kitiems metams,
bet ir savo draugą, ar pažįstamą para-
ginti. Pačių skaitytojų pareiga,
daugiau prenumeratorių jam surasti,
daugiau jį platinti. Jei laikraštis netu-
rės pakankamai skaitytojų, bendradar-
bių, bei remėjų, tai viena laikraščio
redakcija ir administracija, nors ka-
žin kiek pastangų dėtu, nieko nepada-
ris.

Čia yra daugybės žmonių darbas.
Kiekvienas kuo galėdamas ir kiek ga-
dams privalo prisidėti prie mūsų spau-
dos palaikymo, tai tik tada laikraštis
alės būti įdomesnis, ir įvairesnis.

KALĖDOMS DOVANOS

CASAS

PERNAMBUCANAS

Audiniai, kurie niekuomet nesišeria

LIETUVOJE

Pirmas sniegas. Lapkričio mėn
3 d. išryto truputį pašalo ir vėliau iš-
krito pirmasis sniegas, kuris greitai vėl
išnyko, supurvindamas gatves.

Smarkiai girtuokliauja. Radvil-
išky šiuo metu pastebimas smarkus
girtuokliavimas. Geria jauni ir seni,
dideli ir maži. Ypatingai girtų užderi
kiekvieno mėnesio pirmą ir penktą dieną
Dėlto ir policijai tenka daug prakaituo-
ti, kuri kartais «nusilpusiems draugams»
ir vietos daboklėje pristinga. Taigi ir
skūskis žmogus, kad «kryžius» mus
spaudžia.

12 metų herojiškas vagis. Lap-
kričio mėn. 24 d. Šiaulių I nuovados
taikos teisėjas nubaudė ištremti į Kal-
naberžės nepilnamečių prasikaltelių
dr. usmės įstaigą 12 metų amžiaus Duk-
tą Jankelį. Jis pats teisme pareiškė su
sprendimu nesutinkąs ir duosiąs apelia-
cijos skundą Apygardos teismui.

Daug kas nusiskundžia dėl lėšų
stokos. Bet laikraštis nėra jau taip
brangus. Vieną mėnesį į mėnesį, ma-
nu, kiekvienas pastovini gyvendams
gali atidėti laikraščiu. Nežiūrint krizio
vis tik labai dažnai mūsų žmoneliai iš-
leidžia nemaža pinigų visai be jokios
naudos.

Jei norime, kad mūsų spauda bū-
tų tobulesnė, didesnė ir kad ji nebūtų
atsilikusi nuo kitų kraštų lietuvių išei-
vių spaudos, mes patys privalome dau-
giau tuo susirūpinti.

Mūsų nedidelė inteligentija taip
pat per daug apsnudus ir įsigilinus į sa-
vo asmeniškus reikalus. Mūsų inteli-
gentams ir daugiau apsišvietusiems lie-
tuviams reikėtų daug aktyviau prie spau-
dos tobulinimo darbo prisidėti, nes jie
turi daugiau patyrimo ir praktikos. Žo-
džiu, kiekvieno Brazilijos lietuviu pa-
reiga daugiau rūpintis mūsų lietuviška-
ją spauda ir laikraščiais. Į šį visiems
naudingą darbą privalo stoti visi ir pri-
sidėti kas kuo gali.

Tad meskim tarpusavio nesusipra-
timus ir nesantaiką, ir visi kaip vienas
stokim šviesos ir kultūros darbo dirbti.
Spieskimės prie didžiosios „Lietuvio
Brazilijoje“ šeimos ir tik per ją galėsime
siekti savo geresnių ir kilnesnių tikslų.
Naujiems metams artėjant stokim į
bendrą naudingą darbą!

R. Kymantas

Jankeliokas yra žymus vagis. Jis
tik prieš 20 dienų, lapkričio 3 d. jau
buvo sąlyginai nubaustas už 150 lt. va-
gystę, bet per tas 20 dienų, vėl papildė
net kelias vagystes ir „gastroliuoti“ bu-
vo nuvykęs net į Kauną.

Turgaus kainos. Lapkričio mėn.
21 d. Šiaulių turguje buvo tokios kai-
nos: rugių 1 centn. 9 lt, kviečių — 14
lt, miežių — 8 lt, avių — 7,5 lt, bul-
vių — 3 lt, sėmenų 1 klg. 0,38., linų
pluoštas 1 klg 0,90 lt, veršūkai 1 klg.
gyvo svorio 0,50 lt, avys riebios 0,40 lt
kiaulės penėtos lašininės 1 centn. gyvo
svorio 50 lt., kiaulės mėsingos (ne be
koninės) — 43 lt. 10 didelių kiaušinių
1,80 lt, mažų — 1,70 lt, sviestas nesū-
dytas 1 klg. 3,25 lt.

Betono ir molio statybos meis-
terių kursuos 70 klausytojų. Beto-
no ir molio meisterių kursai jau veikia
Klausytojų priimta 70, nors norėjo įs-
toti daug daugiau. Kursai vyksta apskr.
valdybos salėj.

Gelžkelių konferencija Kaune.
Gruodžio 2 d. Kaune prasidėjo interna-
cionalinė gelžkelių konferencija, kurioje
dalyvauja Vokietija, Lietuva, Rusija
ir Japonija. Konferencijos tikslas su-
tvarkyti susisiekimą tarp Vokietijos ir
tolimų Rytų.

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Kas nori

Linksmi praleisti Naujus Metus, tas būtinai atsilankys į Liet.
Dainos — Meno draugijos «Viltis» rengiamą

KONCERTA

Kuris įvyks sausio 1 d. 1933 m.

Lietuvių Name (Rua Bandeirantes 92)

Programa labai įdomi; solo, duetai, kvartetai ir mišras choras.
Todėl visi eikite į tą koncertą, kur gražių dainų pasiklausysite
ir linksmi praoksitate liet. dūdų orkestrui begriežiant.

PRADŽIA 8 V. V. PABAIGA 4 V. RYTO.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto. Gaunami: Villa
Anastazijoj pas mokytoją p. Gaigalą, Mokos lietuvių mokykloje
«Liet. Brazilijoje» redakcijoj ir pas draugijos narius.

V a l d y b a.

Leningrado muzikininkas Kau-
ne. Dabartinės Leningrado valstybinės
operos dirigentas ir Leningrado Konser-
vatorijos profes. Julius Ehrlich'as perei-
tą savaitę lankėsi Kaune ir norėjo gau-
ti diriguoti vieną simfoninį koncertą
Kaune. Tačiau, kaip teko patirti, rodos
jis angažamento Kaune negavo.

Klaipėdos uosto atidarymas.
Pranešimui iš Klaipėdos uosto pertaisy-
mo, darbai jau užbaigti. Įrengimo dar-
bai kainavo tris milijonus litų. Iškil-
mingas atidarymas įvyks gruodžio mėn.
17 dien.

Švedai nori pirkti mėšai ar
klių. Patirta, kad Švedijoje suvartoja-
ma nemaža arklėnos. Mėšinius arklius
švedai daugiausia perka Latvijoje, Esti-
joj ir Suomijoje. Švedų pirkliai teirau-
jasi, ar negalėtų mėšinių arklių pirkti
ir Lietuvoje.

Lietuvoje yra 881.691 ha miško
Iš viso dabartiniu metu Lietuvoje yra
881.691 ha miško: 788.856 ha valdiško
ir 92.835 ha privatiško. Eglėmis apau-
gusio miško yra 317.403 ha, pušimis —
238.057 ha, beržais — 95.233 ha, dro-
bulėmis — 87.287 ha, juodalksniais —
31.741 ha, ąžuolais, uosiais ir skroblais
— po 7.935 ha. Suaugusio miško yra
739.522 ha, nepaaugusio, kirtimų ir re-
tinų — 88.169 ha. Lietuvos miškingu-
mas apskritimis dabar svyruoja nuo 5
iki 33% viso ploto. Vidutiniškas miš-
kingumas — 16%.

Drąsūs vilkai. Kazlų Rūdos
apylinkėje jau daug vietose, dienos me-
tu buvo pastebėti vilkai. Vilkai labai
drąsiai slankioja apie namus ir šūkavi-
mų mažai bijosi. Gyventojai vilkų pa-
būgę, nes jie jau nunešė kelis šunis.

Akiplėšiškas plėšikų pasikėsi-
nimas dienos metu Jonavoje. Šryt
8 val. 25 min. Jonavoje į Ukio banką
įsiveržė du ginkluoti plėšikai. Vienas
buvo su kauke, antras be. Banke šovė
tris sykius, bet niekam nepataikę ir
banko neapiplėšę, gavo bėgti. Bėgdami

per medinį tiltą, plėšikai periovė vie nam žmogui koją.

Vėliau pribėgo raudoną, automobilį (381 nr.), šoko į jį ir nulėkė į Kau no pusę. Spėjama, kad iš plėšimas buvo iš anksto organizuotas, ir jame dalyvavę daugiau žmonių. Šis įvykis stropiai tiriamas, ir plėšikai jau gaudomi. Šįryt iš Kauno skubiai iššaukta policija išvažiavo Jonavos link plėšikų gaudyti. Manoma, kad jie pasiseks sugauti.

Policiją mokys šaudyti naujo- viškais pisoletais. Paskutiniu metu ginklų rinkoje pasirodė naujoviškas pistoletas, kuris užtaisomas oru. Aukšt policijos mokykloje besimokantieji tar nautojai bus mokomi šaudyti tais pisto- letais, nes tas žymiai pigiau kaštuos.

Nauji pašto ženklai. Labdarin- gliams tikslams, būtent, „Lietuvos vaiko“ draugijai pašto valdyba išleido antros laidos naujus oro ir paprastus pašto ženklus. Oro pašto ženklai yra tokie: 5 ct., 10 ct., 15 ct., 20 ct., 40 ct., 60 ct., 1 lt. ir 2 lt., o paprastai — 5 ct., 10 ct., 15 ct., 25 ct., 50 ct., 60 ct., 1 lt. ir 3 lt.

Sakytį ženklai bus pardavinėjami apskričių pašto įstaigose tikrai 7 dienas būtent, nuo gruodžio mėn. 1 d. ligi gruodžio mėn. 7 d. imtinai.

Išvažiavo į Afriką. Lapkričio 8 d. viena Čekiškės miestelio gyventoja atsisveikčius rengėsi važiuoti į Afriką pas savo vaikus, bet staiga pajuto, kad apie 7 val. ryto dingo kelionės dokumėntai, o su jais kartu ir 30.000 litų. Prieš išvažiavimą pardavė namus ir visus daiktus. Liko dabar be pastogės ir be pinigų.

PADĖKA.

Dainos Meno D-jos «Viltis» scenos dekoracijom ir rūbams įsigyti aukavo šie asmenys:

Kun. B. Sugintas 20\$000; p. B. Steponaitis 10\$000; p.p. J. Stankūnas, J. Steponavičius, A. Šimbelis, N. Šukevičius, St. Savičius ir J. Bratkauskas po 5\$000; B. Valiukevičius, Vl. Banaitis po 3\$000; Al. Atraišas, T. Petronis, J. Šeikas, A. Golskis, A. Marcinkevičius, St. Stanišauskas ir L. Gaigalas po 2\$000 ir A. Burdelis, B. Šukevičius, Br. Petrunienė po 1\$000.

Visiems aukavusiems D. M. D-jos «Viltis» Valdyba visų narių vardu ta- ria nuoširdų lietuvišką ačiul.

Valdyba.

PASAULYJ

Padėtis Tolimuose Rytuose ir Tautų Sąjunga.

Jau visiems yra gerai žiuoma, kad Japonija užėmė Manžuriją, paskelbė ją nepriklausoma valstybe, nors jos glo- bėjos teises pasilikto sau. Tokiu būdu Manžurija liko atskirta nuo Kinijos gy- vo kūno, kaip Vilnijos kraštas nuo Lietuvos.

Kinai jausdamiesi stipni, kad je- ga priversti Japonus pasitraukti, kre- pėsi ieškodami teisės į Tautų Sgą. Tautų Sgą, norėdama dalyko esmę iš- tirti vietoje, pasiuntė tam tikrą, iš pen- kių nesuinteresuotų valstybių atstovų, Komisiją, taip vadinamą — Lyttono ko- misiją, kurios, reikalą ištyrus, padary- tas pranešimas visai neatitiko T. Sąjun- gos nariams. Lyttono komisija supras- dama Japonijos groboniškus norus, sa- vo pranešime griežtai pareikalavo grą- sinimo Kinijos suverenitetui Manžurijoj, kas yra lygu, ką tik sukurtos Manžuri- jos valstybės panaikinimui. Kaip kom- pensaciją už tą neva japonams skriaudą, Kinija turėtų iškilmingai pa- žadėti sutartiną su japonais bendra- darbiavimą Manžurijoj, ekonominę dar- bo srityj.

Bet Japonijos į Manžuriją įdėta tiek turto ir jėgų. Ar gi ji gali taip lengvai visc to išsižadėti?... Beto jai pasitraukus, mirtinas smugis bus suduo- tas jos autoritetui Azijos valstybių tar- pe. Tai būtų papildyta klaida, kurią atitaisyti vargiai ar kada pasitaikytų panaši progą.

Taigi visais atžvilgiais teisingu Lettono komisijos patarimu Japonijai sunku sekti ir ji nesėks.

Juk eidama į Manžuriją Japonija, tikrai buvo nusistatčiusi iš jos negrįžti. Reikalui esant ji net yra pasiryžusi iš- stoti iš T. Sąjungos ir kad turėti dau- giau šansų, sudarė su Sov. Rusija ne- polimo sutartį. Iš kitos pusės Didž. Valstybių interesai Manžurijoj taip su- sipinę, kad dalinai joms ir svarbu, kad Japonai tenai liktu. Šiuo klausimu at- virai ir bešališkai gali kalbėti tik tos valstybės, kurios neturi jokių Azijoj reikalų. Jos ir reikalauja, kad Lettono komisijos sprendimas būtų vykdomas. O kadangi tos neužinteresuotos valsty- bės ir yra Lettono komisijos nariai, tai nevykdant jų nutarimų, jos taip pat grasina pasitrauksiančios iš T. Sąjun- gos.

Ar šiaip, ar taip kalbant, T. Są- jungos padėtis labai neaiški. Beto dar nusiginklavimo konferencijos darbai la- bai žemina T. S gos autoritetą, nes jau niekam nepaslapstis, kad tikru šios kon- ferencijos šeiminku yra Prancūzija, kurios tikslas daugiau ginkloutis.

Dabartiniu laiku T. Sąjungoj svars- toma kinų — Japonų ginčas. Vokieti- ja, Prancūzija ir Anglija stengiasi įro- dyti Japonijos žygių teisėtumą, tuo tar- pu Čekoslovakija, Islandija, Švedija, Ispanija ir kit. pažymi Japonu esant užpuolikai ir reikalauja Lyttono komi- sijos sprendimo įvykdymo. Japonijos atstovas Matsuka atvirai pareiškė, kad jis ir girdėti nenoris apie panašų kon- flikto išrišimą ir, jei to būtų reikalau- jama, Japonija išstojanti iš T. S-gos.

Visą tai aiškiai parodo kaip žemai yra nupuolės T. S gos autoritetas, iš- ko galima manyti, kad ir gyvenimas tos tarptautinės įstaigos neperilgas.

V-is.

Nusavinti jėzuitų turtai Ispa- nijoj. Madridas. Spauda paskelbė vy- riausybos dekretą, kuriuo priklausiusie- ji jėzuitų kongregacijai nejudami turtai Sevilijoj perduodami švietimo ministeri- jai ir Sevilijos miesto savivaldybei.

Kaip populiarius Mussolini Pa- ryžiu. Paryžiu per viešas varžyty- nes buvo parduotos senos Mussolini jo- jamos kelnės. Kelnės buvo parduotos už 1.000 frankų. Norinčiųjų pirkti kel- nes atsirado labai daug, ir varžytynės buvo labai gyvos.

Pasikesinimas nužudyti Kaizerj Olandijoj. Pilyje Doorn, kur dabar gy- vena buvusias Vokietijos kaizeris Vilius II, sulauktytas nežinomas žmogus pas- kurį raista revolveris ir peilis. Spėja- ma, kad nepažįstamasis norėjęs nužy- dyti buv. kaizerj. Tardymai parodė, kad tai esąs vokietis Fūckeris, bet jis savo tikslo nepasisakęs.

Užmegsti tarp Kinijos ir Sov. Rusijos santykiai. Nuo 1927 metų buvę nutraukti tarp Kinijos ir Sov. Ru- sijos santykiai šiomis dienomis vėl at- naujinti. Matyti tavorščiai nekaip jau- čiasi, kad gerinasi visiems savo kaimy- nams.

Ministerių krizis Francuzijoj. Herioto sudarytas ministerių kabinetas krito. Priežastimi kabineto kritimo, laikoma sąryšys su karo skolų mokėji-

Pranešimai.

Mokiečiai ar zinote?

Kad išvengti įvairių netikslumų ir turėti patogų, bei garantuotą laišku gavimą; Kad jusų laišškai nesimėtytu po įvairius restoranus, visi lie- tuviai gyvenantieji „Alto da Mooca“ ga- lite naudotis „Dr. V. Kudirkos“ pr. mo- kyklos pašto dežute, tik už 1½ milreiso visiems metams.

Kas nori tuo patogumu naudotis praneša iš anksto mokyklos vedėjui: Rua Oratorio 53.

Mokyklos valdyba

Šiuo pranešama visiems „Dr. V. Kudirkos“ liet. prd. mokyklos, mokinių tėvams, kad 18 d. š. m. 2½ val. p. p. mokyklos salėje: Rua Oratorio 53 yra šaukiamas metinis visuotinis tėvų susi- rinkimas. Narių dalyvavimas būtinas.

Tėvų K-to Valdyba

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnau- jinti «LIETUVIS BRAZILIJOS» prenu- meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi ge- riausio savo draugo ir patarėjo.

Reikalingas

NAMŲ ŠEIMININKAS

Pasibaigus kontraktui ir atsisakius buvusiame šeiminkui, Lietuvy namams (r. Bandeirantes, 92, Bom Retiro) reika- lingas namų ir valgyklos šeiminkas.

Salygos labai geros. Su pasiūly- mais, bei smulkesnėmis informacijoms gauti, kreiptis pas Lietuv. Sgos Brazi- lijoj V bos pirmininką lietuvių name- nuo 15 iki 19 val.; šeštadieniais ir sek- madieniais nuo 10 iki 14 val.

Lietuvtų S-gos Braz.

Valdyba.

mu, kuris išpuolė 15 d. gruodžio m. kaip žinoma, Francuzijos ministeris pirmininkas Herriotas visomis išgalėmis stengėsi pratęsti skolų mokėjimą Ameri- kai. Nepavykus jam tai — turėjo pa- sitraukti.

A. M.

Ekspedicija i Amazonos kraštą.

Nuotykių romanas.

(tąsa XX.)

— „Šimts pyptių, tai tikra kiau- lystė!“ Sunurmėjo Meškutis žiūrėdamas į gondolos priekį. Ten susilenkusi ir kairę ranką iškėiusi pro gondolos kra- štą gul jo miss Astoraitė. Meškutis atsi- rito ir atsargiai slinko prie jos. Jos veidas buvo i balę, lyg kreida, ir iš- žaidos kairiame žande tekėjo kraujo lašai. Vistik ji alsavo ir greit atvėrė akis.

„Miss Astoraitė, ar tamsta susižeidė?“ šuktelėjo Meškutis.

„Ne“, sušnibždėjo ji. „Ką sakai tamsta? Kodel taip garsiai? Kame mes esame?“

„Nežinau ar tikėsi, jei aš pasaky- siu. Mudu esava tarp beždžionių ir ararazų“, ir jis parodė į porą juodų silueta, kurie piktai rėkdami svaidė į gondolą laukiniais vaisiais. m. Astoraitė atsitiesė ir Meškutis atrižo ją nuo gon- dolos. — „Aš negaliu suprasti to viso“, prašneko ji ranka braukdama per kak- tą. „Matyt, sparnų sąvaržos buvo ne tvarkoj ir kažkodel pasileido. Bolsas, žodis visados buvo patikimas žmogus.

„Aš gerai žinau, kad Bolsas čia

nekaltas“, atsako Meškutis. „Tačiau apie tai kalbėsime vėliau. Ar iš tiesų tamsta nesusižeidei?“ Amerikietė mėgi- no gondolą atsistoti. „Ar sužeista? Aš manau — ne, tik visus sąnarius gelia, lyg būtų visiškai sutriuškinti.“ — Ir man negeriai. Tik manau, jog vis tai nuo sutrenkimo. Tik man labai spau- dzia širdį“. — „Ir man spaudžia“, ne- drąsiai atsakė Astoraitė. „Mus išgel- bėjo tik puikus sėdynių spyruokliai pa- dirbti Sratton Bliss Company dirbtu- vėse“, pasakė amerikietė, aš matau, jog ir tamsta esi smarkiai sutrenktas. — „Žinoma, truputį“, atsakė Meškutis ir pirmą sykį nustebo ta moteriške. „Vis- tik turim žiūrėti, kaip žemėn nulipti, nes šakos ilgai nelaikis“.

Tą akimirką kažkas sušvilpė pro šakas ir įkibo į vienos šakos žievė. Tai buvo trumputė leandrinė strėlė. — „Sau- gokis tamsta“ sušuko Meškutis ir grie- bė miss Astoraitės šautuvą. Tačiau jo nebuvo, nebebuvo ir kuprinių. Ta- da jis ištraukė savo mauzerį ir ėmė taikyti pro gondolos kraštą. Žemai pa- laini medžio liemenį stovėjo šešios nuo- gos žmogystos ir žiūrėjo aukštyn.

„Mes neturim su jomis pyktis“,

pasakė Meškutis ir visai nesąmoningai visa gerkle sušuko seną inkų vardą «utšu». — „Mai manta chamungi?“ iš- girdo jis nustebeš pusiau gryna ketua- tarme. „Ar nori žinoti, iš kur mes!“ riktėlėjo jis joms. „Tai pasakysime mes nulipę.“ Tie žodžiai lengviau buvo pa- sakyti, negu įvykdyti. Meškutis išsi- traukė iš įrankių dėžės žirkles vėlai kirpti, sukarpė visą kruvą vijoklių ir juos sumazgęs nuleido žemėn reikalin- gus daiktus. Paskiau pakabines per pečius vinčestroio šautuvą ir suradęs stipresnę lianą ėmė nuleisdinėti miss Astoraitę. Ir čia kiekvienas netikras veiksmas reiškė mirtį. Nežiūrint nuo- vargio ir sutrenkimo miss Astoraitė, laikydamas liano, beždžionišku vikru nuo lipo nuo šakos ant šakos. Po de- šimts minutų abu nušoko žemėn prie nustebusių mergaičių.

Tos pasitraukė kelis žingsnius at- bulos ir nustebusios žiūrėjo į keistus lakūnus. Tai buvo indijonų mergaitės. Be uluri, išskyrus mažytes trikampes prijuostelės, jos buvo visiškai nuogos. Bendrai imant, jos žymiai skyrės nuo tos apylinkės moteriškių tipo. Juodi, žibą plaukai buvo susukti ant sprando pečiai, krūtys puikios formos. Tik ko- jų muskulai buvę per daug stambūs. Veidų bruožais gana lengva buvo ats- kirti vieną nuo kitos. Penkių veidai rodė panašų mongolams Pietų Amerikos tipą, o šeštosios veidas buvo visiškai gražus. Visų nosys plonos, iškilos, lū- pos tik švelniai išverstos ir tamsios

akys išmintingai sekė keistus ateivius. Aišku, kad jos paleido strėlę, nes viena jų dar laikė rankoj kitą leandrinę strėlę.

„Dikeanbenanai! šnibždėjo miss Astoraitė, nuo pereinio pavojaus dar vi- su kūnu drebėdama.

„Taip vadina mus vyrai, kurie miškuose gyvena“, atsakė mergaitė, matyt, nugirdusi žodžius; «mes save va- dinam aallas“.

„Inkaso saulės dukterys“, sušnib- zdėjo Meškutis miss Astoraitėi. „Vis- tik pasakykit, kas jūs esat?“ paklausė mergaitė laikiusi strėlę rankoj primerk- dama akis.

„Aš jau tau pasakiau“.

„Ar tu esi utšu, kuris skrido į saulę?“ paklausė mergaitė suraukdama kaktą. „Mes iš laiko pamatėm jus skrendant aukščiau debesų, paskiau jus suglaudėt sparnus, kaip tat daro vana- gas puldamas auką, ir nusileidot. Kodel savo sparnus palikot medy?“

„Mes norėjom pusryčiams pagauti maquisapą — beždžionę“, atsakė Meš- kutis, „tačiau yacumamas, lietaus ir vandens demonas, nelinkėjo mums gero ir susiėpino mūsų sparnus, ir mes ne- begalim pakilti. Tur būt, beždžionė jo sūnus buvo.“

„Taip gal būt“, linktelėjo mergai- tė, „ir Rava Okllo tą pat man sakė. — „Viratumpa, saulės demonas!“ šnibžde- jo mergaitės savo tarpe rodydamos į apdengtą Meškučio veidą.

(b. d.)

LIETUVIAI BRAZILIJOJ

Moterys veikia.

Susibūrusios į Brazilijos lietuvių moterų draugiją, mūsų išeivijos moterys São Paulo, kas kart vis daugiau ir gyviau pasireiškia savo organizuotu veikimu. Taip, pavyzdžiui, š. m. gruodžio mėn. 11 d. lietuvių namuose, rua Bandeirantes, 92, įvyko eilinis šios draugijos susisirinkimas, kuris praėjo gana gyvai palikdamas susirinkusioms gero įspūdžio ir sveiko paskatinimo užsibrėžtame darbe. Be kitų bėgamųjų reikalų buvo svarstomas kalbamos draugijos statuto priėmimas. Šis taip svarbus dienotvarkės punktas sukėlė net viaš eilę diskusijų.

Taip pat gyvai ir rūpestingai buvo svarstomas darbo biuro organizavimo klausimas. Pasirodo darbo biuro steigimo reikalas pas mus tiek yra pribrendęs, kad susirinkimas vienbalsiai šiam reikalui pritarė ir pavedė d. jos valdybai galutinai biurą organizuoti. Norėdamos arčiau susipažinti su panašių biurų organizavimu kitur, susirinkimas paprašė pripuolamai atsilankiusį p. B.

tiems darbininkams duobę kasate. Taip daryti labai negražu ir negarbina!

Išeivių draugas.

Steponaitį nupiešti kaip yra įsteigtas, ir veikia tokis darbo biuras Buenos Aires. Svečias mielai sutiko ir trumpais žodžiais vaizdžiai papasakojo ne tik apie biuro organizavimą, bet ir bendrai apie vispusišką darbo biuro reikimą mūsų išeivijoj.

Bet įdomiausiai praėjo Villa Bellos lietuvių pradžios mokyklos vedėjos — mokytojos p. Majienės paskaita apie vaikų auklėjimą. Reikia pripažinti, kad p. Majienė pasirinko vieną iš taip svarbių ir naudingų temų. Paskaitos turinumas rodo kaip rūpestingai ir rimtai referentė buvo prie jos pasiruošusi. Gaila tik kad taip naudingas ir įdomios paskaitos pasiklausyti ateina nedaugelis mūsų motinų. O, rodos, kaip jos turėtų tuo domautis. Juk daugelis mūsų tautiečių apie tai neturi mažiausio supratimo. Savo vaikus jos paleidžia į gatvę ir ten jie auklėjasi. Gatvėj išaugę vaikai, ne tik užmiršta ir pameta savo tėvus, bet dažnai daro didelę gėdą ir mūsų kolonijai. Nors paskaita užsitęsė apie 2 val., susirinkusios skira tęsi su ūpu, jų veiduose atsispindėjo pasiryžimas, bet ne nuovargis.

Nekalbant apie tokių paskaitų naudingumą, jau šiandien drąsiai galima tvirtinti, kad Brazilijos lietuvių moterų draugiją pasirinko geras priemones plėsti savo veikimą, tobulinti mūsų emigrantų, bei joms padėti. Mums, nepriklausantiems prieš šios organizacijos, palie-

„LIETUVIUI BRAZILIJOJ“

Perplaukę jūrę didžiakraštė, Pasklydę tarpe svetimų — Mes čia neradome nei rašto, Nei žodžių mums pažįstamų.

Ilgai kentėjome ir laukėm Rankas nuleidę, be vilties, Į užjūrį — gimtinę šaukėm — Nors ji mums ranką gal pratis —

Ir štai žinia, taip netikėta Aplėkė kaimais ir miestus: — Jau ir S. Paulyje pradėta Leisti lietuviškus raštus... —

Jis „Lietuvis Brazilijoje“ vadinas, Užgimęs tikriems lietuviams, Visus į darbą jis vadina Naujoms idėjoms ir darbams...

Sukruto visi: kas tik sveikas — Suočiškė plunksnos surūdię: — Valio! Atėjo mums jau laikas — Visi lyg vienas tuoj atgijo...

„Lietuvis Brazilijoje“ iš miesto Keliauja į plačius laukus. Jo ranka lietuviui ištiesta — Jis guodžia lietuvius vaikus...

Ir štai jau ketvirtas metelių — Su virš 200 numeriu! Pasklidę į lietuviškąjį kelią Teikia mums žinių tikrų...

Ir dar praeis dešimtys metų, Pasikeis miestai ir laukai, Žingsniuos gyvenimo verpetų Skaitys jį lietuvių vaikai...

Gyvuok, bujok, tu, kibirkštelė — Neužgesins tavęs audra! Nustos ir vėjai kur jšėlę, Nes aplink blai vosi giedra.

Gyvuok, bujok, mūs patarėjau! Amžiais nurodyk tiesų kelią. Mes metėm šunkelius klaidžiuo — [sius]

— Lai tenai usnys, daugiau želia Mes tavo šviesiasias idėjas Gimdysime kilniais darbais, Lietuviškon šeimon sujė Lengvai kovosim su vėgais.

Suočiškite, plunksnos surūdię, Marguokit balti raštų lapai: — Gana! Jau mes visi atgjom, Supilkim skurdui didį kapą! —

ka tik įsirašyti ir prisidėti prie taip svarbios ir naudingos moterų draugijos ir remti ją savo darbu ir patarimais.

Viešnia Polikronija.

tiems darbininkams duobę kasate. Taip daryti labai negražu ir negarbina!

Išeivių draugas.

Per „Mūsų Vilnių“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražus didelio formato, yra tik vienas žurnalas „MŪSŲ VILNIUS“.

„MŪSŲ VILNIUS“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Paverptosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ punktuolus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dienų kiekvieno mėnesio.

„MŪSŲ VILNIUS“ bendradarbiauja žymesnieji lietuvių publicistai, rašytojai, poetai. Redaguoja V. Uzdavinys.

„MŪSŲ VILNIUS“ eina tvirtais žingsniais feštus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„MŪSŲ VILNIUS“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui — 3 litai. Užsieniuose — 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Raykite šiuo adresu: Kaunas Duonelaičio g. 9a. Telf. 10 88.

Surengė A. MAJUS.

Colligido por A. MAJUS.

(tąsa VIII)

Admoestação, s. f. įspėjimas, barimas, peikimas.
Admoestador, s. m. įspėtojas, barėjas, peikėjas.
Admoestar, v. įspėti, barti, peikti.
Adocicado, adj. apysaldis, saldo kas.
Adocicar, v. saldinti.
Adocimento, m. saldinimas; fig. švelninimas.
Adocante, adv. saldinamai; fig. švelniai.
Adoçar, v. saldinti; fig. švelninti.
Adoecer, v. susirgti, nusilpti.
Adoecimento, m. susirgimas, nusilpimas.
Adoentado, adj. sirguliojās.
Adoentar, v. susirgti, nusilpti.
Adoloscencia, f. jaunystė, jaunos dienos.
Adoloscence, s. m. jaunuolis.
Adopção, s. f. įsūnijimas.
Adoptar, įsūnyti; fig. priimti.
Adoptavel, adj. priimtinas.
Adoptivo, adj. priimtas, įsūnytas.
Adoração, s. f. garbinimas, dievinimas.
Adorador, s. m. garbintojas, dievinotojas.
Adorar, v. garbinti, dievinti; fig. karštai mylėti.
Adoravel, adj. garbintinas, dievinntinas.
Adoravelmente, adv. garbinamai

dievinamai.
Adormecedor, s. m. migdytojas, miegalis; fig. malšintojas, ramintojas.
Adormecer, v. migdyti; fig. raminti, malšinti.
Adormecimento, m. migdymas; mieguistumas.
Adormentar, v. migdyti; fig. raminti, malšinti.
Adornadamente, adv. puošniai, gražiai.
Adornado, adj. papuoštas, pagražintas.
Adornar, v. puošti, gražinti.
Adorno, m. papuošalas, pagražinimas.
Adquiridor, s. m. įgytojas, įgavėjas.
Adquirir, v. įgyti, įgauti, gauti.
Adquirivel, adj. įgijamas, gaunamas.
Adrede, adv. tyčia.
Adro, m. priemenė, kiemas; adj. liūdnas, melancholiškas.
Adstrictivo, adj. sutraukiamas, sujungiamas (vaistas).
Adstricto, adj. sutrauktas, sujungtas (vaistais).
Adstringencia, f. sutraukimas, sujungimas.
Adstringente, adj. sutraukiamas, sujungiamas.
Adstringir, v. sutraukti, sujungti.
Aduanairo, m. muitinės valdininkas.
Adubador, s. m. valgių taisytojas,

skanintojas.
Adubar, v. prirengti, pritaistyti, paskaninti; įmėžti, įtręsti; kailius dirbti (garbuoti).
Adubio, m. vynininkystė.
Adubo, m. prieskonis; os adubos chimcos, pl. dirbtinės trašos.
Aduchar, lyną suvynioti (jūrininkystėje).
Adufa, f. mediniai lango grotai (langinės), tvėnkiny, šliūžė.
Adulação, s. f. meilikavimas, pataikavimas, saldžiažodžiavimas.
Adulador, s. m. pataikūnas, saldžiažodžiliežuvis, meilikautojas.
Adular, v. pataikauti, meilikauti, saldžiažodžiauti.
Adulteração, s. f. suklastojimas, padirbimas (neteisėtus).
Adulteradamente, adv. klastingai, (falšyvai), svetimoteriškai.
Adulterar, v. klastoti, ilidintis, meilintis, svetimoteriauti.
Adulterino, adj. svetimoteriškias; fig. sukastotas.
Adultero, m. svetimoteriautojas; adj. svetimoteriškias; fig. suklastojimas.
Adulto, adj. užaugęs, subrendęs.
Adunar, v. jungti, vienyti.
Adunco, adj. kumpas, kreivas, sulenkatas.
Adventiciamente, adv. netikėtai, atsitiktinai.
Adventicio, adj. netikėtas, atsitiktinas, įgautas, svetimšališkas.
Advento, m. adventas; ultimo —

paskutinis teismas.
Adverbial, adj. prieveiksmiškas.
Adverbio, m. prieveiksminis.
Adversamente, adv. priešingai, neparankiai.
Adversao, s. f. priešumas, pasipriešinimas, perspėjimas; kova.
Adversario, m. priešas, priešininkas.
Adversidade, s. f. priešumas, nesėkmingumas.
Adverso, adj. priešus, nesėkmingas.
Advertencia, f. priminimas, atsiminimas, perspėjimas, patarimas, pasataba.
Advertidamente, adv. tyčia.
Advertido, adj. akylas.
Advertir, v. perspėti, pranešti, partarti.
Advocação, s. f. šaukimas, kvietimamas.
Advocacia, f. advokatūra, advokato įstaiga.
Advogado, m. advokatas; gynėjas; tarpininkas.
Advogar, v. ginti teisme, vesti bylą; fig. kalbėti už kitą.
Adynamia, f. bejėgiškumas (medicinojo).
Aereo, adj. orinis, oro.
Aeriforme, adj. orinis, panašus į orą.
Aerificação, s. f. vertimas ko nors į orą (į dujas).
Aerographia, f. aerografija, oro aprašymas. (b. d.)

Pranešimas

Lietuvos Respublikos Konsulato
São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 10
kviečiamas:

- 1) Ragauskas Povilas iš Šiaulių m.
  - 2) Vitkauskas Jurgis iš Kauno —
Aleksoto ir
  - 3) Plentaitė Domincelė.
- užėiti į konsulatą arba nurodyti
tikrą savo adresą.

Liet. Konsulatas.

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

K. Bacevičius, A. Atkočius, A. Gu
delis, J. Kalina, A. Petkus, O. Davoly-
tė, P. Čypui, V. Daukša, K. Grišius, K.
Lauciui, K. Ladanevičius, J. Augulis,
A. Grauziniui, M. Kuzma, A. Jankaus-
kui, A. Virbalis, V. Jankauskaitė, J.
Tinniui, V. Kavoliui, K. Vasiliauskas,
R. Hauzman, A. Kviška, D. Plentas,
P. Kunigėlis, J. Masioliui, J. Pribiūsiui
K. Indzeriui, (labai skubus).

PASTABA: Laiškų dėžutėms neturin-
tieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už
laišką 200 reisų.

Administracija.

SPORTININKŲ ŽINIAI.

S. Sgos „Lithuania“ sekančios
ping-pongo rungtynės įvyksta ketvirta-
dienį, gruodžio m. 15 d. 8 val. vak. su
tuo pačiu A. A. «Republica» klubu mū-
sų patalpoje Rua Bandeirantes, 92.
Žaidėjai renkasi punktuoliai.
Sporto Vedėjas.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tau-
tinės minties savaitinį laikraštį «LIE-
TUVIS BRAZILIJOJ» skaito visi susi-
pratę lietuviai.

«Lietuvis Brazilijoj» yra vienin-

telis Brazilijos lietuvių laikraštis, ku-
riame atsispindi mūsų išievių kultūri-
nis, visuomeninis ir ekonominis gyve-
nimas.

«Lietuvis Brazilijoj» yra v-sai apo-
litinis, nes jam rūpi tik grįnai lietuvių
kolonijos moralis ir materialis gerbuvis
«Lietuvis Brazilijoj» yra pigiausias
laikraštis, nes metams kaštuoja tik
10\$000; užsieniuose dvigubai.

Adresas: «Lietuvis Brazilijoj»
Caixa Postal, 1764, São Paulo,

PIGIAUSIAS IR GREICIAU- SIAS susisiekimasis tik agencia

„HAMBURGO“
Laivokertės, vyzos į visas šalis. Parūpi-
nama šamados iš Europos į Braziliją. Par-
duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste
ir provincijoj.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas vi-
soriais informacijomis. Interiore atsakinėja-
me ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13,
Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.
Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šven-
tad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir
„Liet. Braz.“ redakcijoj visomis die-
nomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio
universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir ner-
vų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar.
susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA
37-a salas 8-9. T4-0715.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė padidi-
nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus fotografijų
reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
S ã o P a u l o .

Geriausia ir patogiausia skelbtis
„LIETUVIS BRAZILIJOJ“

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS		IŠ SANTOS Į EUROPA	
Lipari — — C. P. 27	Gruodžio	Lipari — — C. R. 12	Sausio
Eube'e — — C. R. 13	Sausio	Eube'e — — C. R. 30	Sausio
		Groix — — C. R. 9	Vasario

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina
ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO SANTOS
Cia Comercial e Maritima Cia Chargeurs Reunis
Praça Ramos de Azevedo 9. Rua 15 de Novembro, 186.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOJ“ JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTO DALYKuose.

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su
vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų
kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai
pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kimšti mašin-
lės 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo poperio 100 knygučių pokelis
12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir išitkinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsak-

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, veneri-
ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių
Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Alte Alexandrino 27. 12. 32
Macedonier — 28. 12. 32

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbe teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

